

συγχωρεῖ νὰ τὴν συναριθμήσω μὲ τὰς ἀγίας ἐπιθυμίας ὅμως τὴν ἀθώωσιν τῆς διὰ πολλὰς αἰτίαις, τὰς ὁποίας νὰ μερολογῶ δὲν ἔχω καιρὸν.

Δὲν ἤξεύρω, ἂν ἔμεινε, ὅτι ἐμῶς ἐπὶ τὸν ζυγὸν τοῦ γάμου ὁ Mendonze. Αὐτὸς μὲ τὸ γράφει μὲ πολλὴν τοῦ χαρὸς καὶ εὐχαρίστησιν, προσθέτων ὅτι τοῦ αὐξήσαν οἱ ἐπίτροποι καὶ τὸν ἐτήσιον μισθόν.

Ἀλλαχόθεν μανθάνω, ὅτι ἔλαβε καὶ γυναῖκα πολλὰ νέαν (13 ἐτῶν), καὶ ὅτι φοβούμενος τὰς ἐνδεχομένας δυστυχίας, ἔγινε Σουλτάνος ἡμέτερος δηλαδὴ, χωρὶς εὐνοῦχον ὅμως. Καὶ πάλιν ὑγίαινε!

Κάμε με τὴν χάριν, νὰ εὐοδώσῃς ἀσφαλῶς εἰς τὸ Σάλεμ τῆς Ἀμερικῆς τὴν ἐδῶ κλεισμένην.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΝΑΦΕΡΕΣΘΑΙ, ΕΝΘΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΣ.

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν καὶ τὰς ἀρχὰς αὐτῆς ἐτάχθη ἐν ταῖς ἀτομικοῖς τῶν Ἑλλήνων δικαιώμασι, διότι προκύπτει ἐξ αὐτῆς τῆς φύσεως τοῦ ἀνθρώπου, ὅστις προωρισμένος νὰ ἀναπτύσσῃται ἐν τῇ ἰδίᾳ του ἐλευθερίᾳ, δικαιούται νὰ διεκδικῇ τὰ ὑπὸ τῶν ὁμοίων του ἢ ὑπὸ τῆς πολιτείας καταπατούμενα δικαιώματα αὐτοῦ. Ὅθεν ἐν μὲν ταῖς δεσποτικαῖς πολιτείαις συνήθως οἱ ὑπῆκοοι ἐκείναις μόνον πρὸς τὰς Ἀρχὰς ἀποτείνουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὰς προκειμένου μόνον περὶ ἀτομικῶν αὐτῶν συμφερόντων ἐν δὲ ταῖς συνταγματικαῖς δικαιούνται οἱ πολῖται οὐ μόνον νὰ αἰτῶσι διὰ μέμφεως (αἰτιάσεως, ἢτοι παραπόνου) θεραπείαν τῶν προσβεβλημένων δικαιωμάτων ἢ συμφερόντων αὐτῶν, τῶν ὧν ὑπὸ τὴν αἰγίδαν τῶν νόμων, ἀλλὰ καὶ ν' ἀναφέρωνται πρὸς τὰς Ἀρχὰς εἴτε κατ' ἰδίαν ἕκαστος, εἴτε καὶ πολλοὶ ὁμοῦ, γνωμοδοτοῦντες περὶ ληπτέων ἢ καταργητέων διοικητικῶν ἢ κυβερνητικῶν μέτρων διὰ τοῦτο καὶ πάντα τὰ νεώτερα συντάγματα ἀναγνωρίζουσι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεσθαι, ὅπερ συνέχεται στενῶς μετὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ συνέρχεσθαι τοὺς πολῖτας, περὶ οὗ διακλιμάσκει τὸ 40 ἄρθρον τοῦ συντάγματος ἀλλὰ καὶ ἐν ἐκείναις ταῖς πολιτείαις, ἐν αἷς σιωπῶσι τὰ συντάγματα, οἱ πολῖται προοῦσιν ἀκωλύτως ἀναφοράς. Διὰ τῆς ἐνασχέσεως δὲ τοῦ δικαιώματος τούτου προστατεύουσιν οἱ πολῖται τὰ λοιπὰ αὐτῶν δικαιώματα καὶ συνάμα μετέχουσιν ἐμμέσως τῶν δημοσίων πραγμάτων. Ἡ συσχέτις καὶ ζηλότυπος παρὰ τοῦ λαοῦ χρῆσις τοῦ

δικαιώματος τούτου ἐπέσπευσεν ἐν Ἀγγλίᾳ τῶν συνταγματικῶν θεσμῶν τὴν ἀνάπτυξιν εἰς αὐτὴν δ' ὀφείλεται ἐν μέρει καὶ ἡ διατήρησις τῶν εἰρημένων θεσμῶν, πρὸς δὲ ἡ βαλτίωσις τῶν κυβερνητικῶν μέτρων καὶ ἡ ταχεῖα τῶν προσβιλλομένων ἀτομικῶν καὶ δημοτικῶν ἢ ἐπαρχιακῶν συμφερόντων θεραπεία (α). Ἐνταῦθεν δὲ καὶ αἱ πελώριοι ἐνίοτε ἀναφοραὶ πρὸς τὰς Βουλὰς τῆς Ἀγγλίας, αἱ ὑπὸ μυριάδων ὑπογραφῶν καλυπτόμεναι.

Ἀλλὰ καὶ αὐταὶ αἱ δεσποτικαὶ κυβερνήσεις περὶ πεσοῦσαι εἰς οἰκονομικὴν κρίσιν, ἐναγκάσθησαν πολλάκις νὰ συγκαλέσωσι παρ' ἑαυταῖς ἀντιπροσώπους τῶν τάξεων τοῦ κράτους, ὅπως ἐγκρίσει αὐτῶν ἐπιβάλλωσι νέους φόρους τότε δὲ ἐνήσκησαν οἱ λαοὶ πληρέστατα τὸ τοῦ ἀναφέρεσθαι δικαίωμα. Τοιαύτη τις εἶναι καὶ ἡ ἀφορμὴ τῆς κατ' ἐποχὰς τινος συγκαλέσεως τῶν *États Généraux* τῆς Γαλλίας, ἐπὶ τῆς ἀπολύτου μοναρχίας, καὶ τῆς ἐμφανίσεως τῶν ἐπιτακτικῶν ἢτοι ῥητῶν καλουμένων ἐντολῶν. Ὅταν συνεκαλοῦντο τὰ *États Généraux* ἐν Γαλλίᾳ, οὐ μόνον ἕκαστη τῶν τριῶν τοῦ κράτους τάξεων, ἀλλὰ καὶ πᾶς ἰδιώτης ἐδικαιούτο νὰ ποιῇ ἀναφορὰν, ταυτέστιν ὑπόμνημα, εἴτε καταμεμφόμενος γενομένην αὐτῷ ἀδικίαν, εἴτε θέτων ὅρους εἰς τὴν ἐξουσίαν τῶν ἐκλεκτέων ἀντιπροσώπων. Πᾶσαι δὲ αἱ ἀναφοραὶ αὗται συνεκεντροῦντο ἐν ταῖς ἐδραῖς τῶν ἐπαρχιῶν, ὅπου συνετάττοντο ἐξ αὐτῶν αἱ ὀδηγίαι, ἢτοι τὰ τετράδια (*cahiers*) τῶν ἀπεσταλμένων. Καθ' ἣν δὲ ἡμέραν ἐγένετο τῶν ἐκλογῶν ἢ ἐναρξίς, ἐκαλοῦντο ἐξ ὀνόματος πάντες οἱ κάτοικοι νὰ δηλώσωσι τὰς ἐπιθυμίας καὶ σκέψεις των, συγτασσομένων ἐπὶ τούτῳ ἐγγράφων ἐκθέσεων (τετραδίων) ἐν ἑκάστη ἐνορίᾳ (β).

Διὰ τῶν ἀναφορῶν οἱ πολῖται ἐκδηλοῦσιν εἴτε αἰτιάσεις (παραπόνον) διὰ προσβιλλθέντα αὐτῶν δικαιώματα ἢ συμφέροντα, εἴτε γνώμης περὶ γενικῶν συμφερόντων. Αἱ πρὸς τὰς Ἀρχὰς ἀναφοραὶ τῶν πολιτῶν πρέπει νὰ περιέχωσιν αἰτησιν ἀφορώσαν εἰς προσωπικὰ αὐτῶν δικαιώματα καὶ συμφέροντα, δι' αὗτά εἰναι ἀρμοδίαι ἢ ἀρχὴ πρὸς ἣν ἀποτείνονται, οὐχὶ δὲ εἰς κρίσεις ἢ ἐπικρίσεις περὶ ληφθέντων ἢ ληπτέων γενικῶν μέτρων, καθόσον περὶ τούτων ἀρμοδιοὶ εἰσιν ὁ Βασιλεὺς καὶ αἱ Βουλαι. Ἀδιάφορον ὅμως εἶναι ἂν τὸ προσαγόμενον ἐγγράφον ἐπιγράφεται «ἀναφορὰ, ὑπόμνημα ἢ διαμαρτύρησις». Καὶ ἀνήλικοι, ὡς καὶ γυναῖκες, δύνανται νὰ ποιῶσιν ἀναφοράς ὡσαύτως καὶ κατάδικοι, τηρουμένης τῆς ἐν τῇ φυλακῇ ἐπιβλέψεως. Δὲν δύναται νὰ ζητήσῃ θεραπείαν ἐπὶ πράγματός τινος, εἰ-

(α) Guizot, des origines du gouvernement représentatif, II, σελ. 341 ἰκ.

(β) Ch. de Montaignu, hist. constitut. ionnelle de la France.

μη ὁ ἔχων εἰς αὐτὸ συμφέρον· ἀλλὰ δύναται τις ν' ἀναγγεῖλῃ εἰς τὰς Ἀρχάς ἀδικίαν γενομένην εἰς ἄλλον. Δύναται τις καὶ δευτέραν καὶ πολλὰς κατόπιν νὰ ποιήσῃ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀντικειμένου ἀναφοράς.

Αἱ Ἀρχαί, πρὸς ἃς ἀποτείνονται οἱ πολῖται, ὀφείλουσι νὰ δέχωνται τὰς ἀναφοράς των καὶ, προκειμένου περὶ ἀτομικῶν συμφερόντων, εἴτε νὰ θεραπεύωσι τὴν καταγγελλομένην κατὰχρησιν ἢ παρνομίαν, ἢν τοῦτο ἀνήκει εἰς τὴν δικαιοδοσίαν αὐτῶν, εἴτε νὰ γνωστοποιῶσιν εἰς τὸν ἀναφερόμενον τοὺς λόγους τῆς ἀπορρίψεως τῆς αἰτήσεως αὐτοῦ, ἢν αὕτη περιέχει νομικὴν μέμφιν. Εἶναι δ' ἐὺχρῆς ἔργον νὰ ρυθμισθῇ διὰ νόμου ἢ ἐνέργειαν, ἣν ὀφείλουσι νὰ ποιῶσιν αἱ ἀρμόδιαι Ἀρχαί ἐπὶ ἀναφορῶν περὶ ἰδιωτικῶν συμφερόντων (α). Τὰ συντάγματα τῆς Βαυαρίας καὶ τῆς Βάδης ἐπιτρέπουσι νὰ ἀποτείνωνται εἰς τὰς Βουλὰς ἐκεῖνοι, ὧν αἱ ἀξιώσεις δὲν ἔτυχον θεραπείας παρὰ ταῖς προϊσταμένας Ἀρχαίς· τὸ δὲ σύνταγμα τῆς Βυρτεμβέργης, διὰ τῶν ἀρθρῶν 36 καὶ 38, κανονίζει ἀκριδέστερον τὸ καθήκον τῶν προϊσταμένων Ἀρχῶν νὰ ἐνεργῶσι τὰ δέοντα ἐπὶ τῶν ἀπευθυνομένων εἰς αὐτάς ἀναφορῶν, ἐκδίδουσαι ἡτιολογημένας ἀποφάσεις· ἢν δὲ δὲν πείθωσιν αἱ ἀποφάσεις αὗται, γίνονται ἀναφοραὶ εἰς τὰς Βουλὰς· τὰς διατάξεις δὲ ταύτας παρεδέχθησαν αὐταῖς λέξεσι καὶ πολλὰ νεώτερα τῆς Γερμανίας συντάγματα.

Ἐν τούτοις δὲν δικαιοῦνται οἱ πολῖται νὰ ποιῶνται χρῆσιν τοῦ δικαίωματος τοῦ ἀναφέρεσθαι, εἰμὴ ἐν τῇ ἰδιότητι αὐτῶν ὡς ἀτόμων, καθὰ εἴρηται πλατύτερον κατωτέρω. Ὅθεν οὔτε δημόσια, οὔτε δημοτικά ἀρχαὶ δύνανται νὰ ἀναφέρονται ὡς τοιαῦται εἰς ἄλλας παρὰ τὰς κατὰ τὸν καταστατικὸν αὐτῶν νόμον προϊσταμένας των Ἀρχάς· ἄλλως ἐκτρέπονται τῶν ὀρίων τῶν καθηκόντων των. Προσέτι τὸ δικαίωμα τοῦ ν' ἀναφέρονται πολλοὶ ὁμοῦ δὲν συνεπάγεται ἀναγκάως καὶ τὸ νὰ ἐμφανίζωνται αὐτοπροσώπως πάντες ἐνώπιον τῶν Ἀρχῶν, ὅπερ ἐνδέχεται νὰ διαταράξῃ ἐνίοτε τὴν δημοσίαν τάξιν· τοῦτο μάλιστα ρητῶς ἀπαγορεύεται ὑπὸ τοῦ 58 ἀρθροῦ τοῦ συντάγματος ἐπὶ ἀναφορῶν πρὸς τὴν Βουλὴν.

Ἀφοῦ τὸ ἀναφέρεσθαι πρὸς τὰς Ἀρχάς ἀνεγνωρίσθη ὑπὸ τοῦ 9 ἀρθροῦ τοῦ συντάγματος (β) ὡς δικαίωμα τῶν πολιτῶν, ἐπεταί, ὅτι αἱ Ἀρχαί παρὰβιάζουσι τὸ σύνταγμα καὶ τὸ 487 ἀρθρον τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐμποδίζουσαι τοὺς πολίτας τοῦ νὰ

ὑπογράψωσιν ἀναφοράς, ἀφαιρουσαι τὰς ἀναφοράς ταύτας ὅπως προλάβωσι τὴν παρὰ πολλῶν ὑπογραφῆν αὐτῶν ἢ τὴν παράδοσιν τῶν ἀναφορῶν τούτων εἰς ἣν ἀποτείνονται Ἀρχήν, ἔτι δὲ μᾶλλον καταδιώκουσαι ἢ καταπιέζουσαι πολίτας ὡς ἀμαρτήσαντας διότι ὑπέγραψαν ἀναφοράς ἢ ἐνήργησαν νὰ ὑπογραφῶσιν αὗται παρ' ἄλλων. Ἀπέναντι τοῦ ἀνεγνωρισμένου τούτου δικαίωματος δὲν δικαιοῦται ἡ πολιτεία, ἢτοι ἡ κυβέρνησις, νὰ ἐπεμβαινῇ καὶ διακωλύῃ τὴν σύνταξιν ἀναφορῶν λόγῳ δῆθεν ὅτι προσβάλλονται ἢ πρόκειται νὰ προσβληθῶσιν ὅροι τοῦ ποινικοῦ νόμου· διότι τὸ καθήκον τῆς πολιτείας τοῦ παραλαμβάνειν τὰ ἐγκλήματα δὲν ἐκτείνεται καὶ μέχρι παρεμποδίσεως τοῦ ὑπογράψαι ἀναφοράς καὶ παραδίδειν αὐτάς εἰς τὴν Ἀρχήν. Τὸ πνεῦμα τοῦ συντάγματος εἶναι, ὅτι οἱ πολῖται, εἰς ἢ πολλοὶ ὁμοῦ, δικαιοῦνται νὰ ὑπογράψωσι καὶ παραδίδωσι τὰς ἀναφοράς, ἔστω καὶ ἢν διὰ τούτων προσβάλλεται ἡ κυβέρνησις αὐτῇ ἢ ὑπάλληλος αὐτῆς (α). Μόνον δὲ ἀφοῦ παραδώσωσιν οἱ πολῖται τὰς ἀναφοράς, ὑπόκεινται εἰς καταδίωξιν, ἐὰν ἐν αὐταῖς περιέχηται τι κολάσιμον (β). Οὐδὲ προσγίνεται ἐλάττω τις ἐκ τῆς βραδυτέρας καταδίωξεως ἐγκλημάτων δι' ἀναφορῶν διαπραττομένων, ὅταν αὗται εἰς Ἀρχάς αὐτῆς τῆς πολιτείας ἀποτείνωνται. Οὕτω δὲ πρέπει νὰ ἐξηγηθῇ καὶ ἡ ρῆσις τοῦ 9 ἀρθροῦ τοῦ συντάγματος «τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ κράτους» διότι ἄλλως ἤθελεν ἐξαρθρῶσθαι ἡ χρῆσις τοῦ δικαίωματος τοῦ ἀναφέρεσθαι ἐκ τῆς κρίσεως δημοστυνόμου τινος ἢ ἐνωμοτάρχου, ὅστις διορῶν ἐγκλημα τι ἐν ἀναφορᾷ τινι, ἡδύνατο αὐθωρεῖ νὰ κατὰσχῃ αὐτήν.

Ἐκ τῶν σκέψεων τούτων ἐδηγούμενοι, προσετέταμεν ἐν τῇ Ἐθνικῇ Συνελεύσει, κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 19 αὐγούστου 1863, ὡς προσθήκην ἐν τέλει τοῦ 9 ἀρθροῦ τὰ ἑξῆς. «Μόνον μετὰ τὴν παράδοσιν τῆς ἀναφορᾶς πρὸς ἣν ἀποτείνεται ἀρχήν, δύναται νὰ ἐνεργηθῇ καταδίωξις διὰ τὸ περιεχόμενον αὐτῆς, ἢ διὰ νόθευσιν τῶν ἐν αὐτῇ ὑπογραφῶν.» Ἀλλὰ, λόγῳ ὅτι ὑποννοῦνται ταῦτα οἰκοθεν, ἡ τότε προεδρεία τῆς Συνελεύσεως ἐξ ἀκατασχέτου ἐπιθυμίας ὁρμημένη νὰ συντηρηθῇ ὅσον οἶόν τε ἡ ἐπὶ τοῦ συντάγματος συζήτησις, ἀπέτρεψε πᾶσαν προφορικὴν ἀνάπτυξιν καὶ ἐπέτυχεν ἐν τάχει τὴν ἀπόρριψιν τῆς προτάσεως ἡμῶν.

(α) Ὅρα περὶ τούτου ἀξιόλογον διάταγμα τοῦ βασιλέως Ὁθωνος ἀπὸ 21 ἰουνίου 1833, ὅπερ ὁμοῦς οὐδέποτε μετ' ἀκριθείας ἐφηρμοσθη.

(β) Ἐχοντες ὡς ἑξῆς. «Ἐκαστος ἢ πολλοὶ ὁμοῦ ἔχουσι τὸ δικαίωμα ν' ἀναφέρονται ἐγγράφως εἰς τὰς ἀρχάς, τηροῦντες τοὺς νόμους τοῦ Κράτους.»

(α) Ὅρα περὶ τούτου καὶ Mehl, Staatsrecht, Völkerecht und Politik, Beiträge zur Lehre vom Petitionsrechte, σελ. 278.

(β) Τὸ ἐν ἔτει 1689 ψηφισθὲν ἐν Ἀγγλίᾳ bill τῶν δικαιωμάτων λέγει ρητῶς, «ὅτι εἶναι δικαίωμα τῶν ὑπηκόων ν' ἀπευθύνωσιν ἀναφοράς πρὸς τὸν Βασιλέα, ἀπαγορεύεται δὲ πᾶσι φυλάκισις καὶ δικαστικὴ καταδίωξις κατὰ πολίτου συντάξαντος ἢ ἀποστείλαντος ἀναφοράν.»

Ἐλθωμεν ἤδη εἰς τὴν ἐξήγησιν τοῦ 58 ἄρθρου τοῦ συντάγματος (α).

Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι καθιερωθὲν διὰ τοῦ 9 ἄρθρου, ἀναγνωρίζεται εἰδικώτερον ἐνταῦθα ὡς ἑμμεσος ἀλλ' ἐνεργητικὸς τρόπος, δι' οὗ πᾶς τις, ἔστω καὶ ἀλλοδαπὸς (β), ἐντὸς ἢ ἐκτὸς τῆς Ἑλλάδος διαιτρίβων, δύναται νὰ ἐπικαλεσθῇ κατὰ τῆς κακίας πείσεως τῶν δικαιωμάτων αὐτοῦ ἢ τῶν νομίμων συμφερόντων του τὴν ἐπέμβασιν τῆς Βουλῆς. Διὰ τῶν ἀναφορῶν τῶν πολιτῶν πληροφορεῖται ἡ Βουλὴ περὶ τῶν πράξεων τῆς διοικήσεως, καθ' ὧν ἐγείρονται μέμψεις, καὶ περὶ τῶν ἐλλείψεων τῶν ὑφισταμένων νόμων διὰ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεισθαι δύναται, τέλος, πᾶς πολίτης νὰ μετάσχη τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὑποβάλλων εἰς τὰς Βουλὰς τὰς σκέψεις του ἐπὶ νομοθετικῶν ἢ κυβερνητικῶν ζητημάτων. Πλὴν τούτων, τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι ἀποτελεῖ ἐν τῶν μᾶλλον συντηρητικῶν στοιχείων· διότι οὐδεμίαν πολιτικὴν μερίδα ἐγκαταλιμπάνει ἐν ἀπελπισίᾳ ἐφ' οἷα δέποτε μεταρρυθμίσεως, παρέχει δὲ συνάμα τὸ μέσον τοῦ νὰ ἀναμετρῶμεν καὶ ἀναλογιζώμεθα τὰς προόδους, αἱ ἐποίησεν ἤδη ἐν τῇ κοινῇ γνώμῃ πᾶσα νέα θεωρία, καὶ καθόλου ἐπενεργεῖ συντόμως ἐπὶ τῆς πραγματικῆς νομοθεσίας ὅταν ἡ διὰ τῶν ἀναφορῶν προτεινομένη ἰδέα τυγχάνῃ σύμφωνος πρὸς τὴν ἐθνικὴν θέλησιν. Διὰ ταῦτα καὶ αἱ μὴ φιλελεύθεροι κυβερνήσεις δὲν θεωροῦσιν ὡς ἀκίνδυνον τὴν δικαιοδοσίαν τῶν πολιτικῶν σωμάτων ἐπὶ ἀναφορῶν τῶν πολιτῶν. Οὕτως ἐπὶ τοῦ πρώτης καὶ τῆς νῦν Ναπολεοντείου δυναστείας δὲν ἐπετράπη νὰ ὑποβάλλωνται ὑπὸ τῶν πολιτῶν ἀναφοραὶ εἰς τὸ Νομοθετικὸν Σώμα, ἤτοι εἰς τὴν Βουλὴν· ἡ Γερουσία ὅμως δύναται, κατὰ τὸ 29 ἄρθρον τοῦ συντάγματος τοῦ 1832, νὰ διατηρήσῃ ἢ ἀκυρώσῃ πᾶσαν πράξιν καταγγεληθεῖσαν αὐτῇ ὡς ἀντισυνταγματικὴν ὑπὸ τῆς κυβερνήσεως ἢ δι' ἀναφορῶν πολιτῶν (γ).

(α) Τοῦτο ἔχει οὕτως. «Οὐδεὶς αὐτοκράτορ ἐμφανίζεται ἐνώπιον τῆς Βουλῆς διὰ νὰ ἀναφέρῃ τι προφορικῶς ἢ ἔγγράφως· ἀναφοραὶ ὅμως παρουσιάζονται διὰ τινος βουλευτοῦ, ἢ παραδίδονται εἰς τὸ γραφεῖον. Ἡ Βουλὴ ἔχει τὸ δικαίωμα ν' ἀποστείλῃ εἰς τοὺς ὑπουργοὺς τὰς διευθυνομένας πρὸς αὐτὴν ἀναφοράς, οἷτινες εἶναι ὑπόχρεοι νὰ δίδωσι διασαφήσεις, ὡς αἱς ζητηθῶσι, καὶ δύναται νὰ διορίσῃ ἐκ τῶν μελῶν αὐτῆς ἐξεταστικὰς τῶν πραγμάτων ἐπιτροπὰς.»

(β) Ἡ Γερουσία τῆς Γαλλίας ἀπερρίφθη τῷ 1863, ὅτι καὶ ἀλλοδαποὶ δύνανται νὰ ὑποβάλλωσιν εἰς αὐτὴν ἀναφοράς, οὐ μόνον περὶ ἰδίων, ἀλλὰ καὶ περὶ γενικῶν συμφερόντων. Block, *droit public, pétition*. Τὸ βέβαιον εἶναι, ὅτι ἀναφορὰν ἀλλοδαποῦ οὐχὶ περὶ ἰδίων του συμφερόντων, ἀλλὰ περὶ τῶν γενικῶν πραγμάτων, ἀπόκειται εἰς τὰς Βουλὰς ν' ἀποφαίνωνται ἂν πρέπει νὰ λάβωσιν ὑπ' ἑξίν.

(γ) Αἱ ἀναφοραὶ συζητοῦνται συνήθως ἐντὸς τοῦ ἔτους ἐν τῇ νῦν τῆς Γαλλίας Γερουσίᾳ, ἥτις κατὰ τὰς περιστάσεις διατάσσεται, συνεπείᾳ ἐκθέσεως ἐπιτροπῆς, εἴτε τὴν ἡμερησίαν διάταξιν,

Τὸ δικαίωμα τοῦτο ἀποβαίνει ἔτι μᾶλλον λυσitelὲς ἐν Ἑλλάδι, ὅπου ὑπουργεῖά τινα, ὡς τὰ τῶν οἰκονομικῶν καὶ τῶν ἐσωτερικῶν, κέκτονται δικαιοδοσίαν διοικητικὴν, αἱ δὲ ἀποφάσεις αὐτῶν δὲν ὑπόκεινται οὔτε εἰς ἔφεσιν, οὔτε εἰς ἀναίρεσιν ἐνώπιον ἄλλης ἀρχῆς, οἷα εἶναι ἐν Γαλλίᾳ τὸ Συμβούλιον τῆς Ἐπικρατείας. Προσέτι ὑπάρχει καὶ πρὸ ἡμῶν ἡ χαριστικὴ τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας δικαιοδοσία, ἣν δικαιοῦται νὰ ἐπικαλεσθῇ ὁ πολίτης· ἀλλ' ὅταν οὗτος δὲν τυγχάνῃ θεραπείας δι' αὐτῆς, δύναται νὰ ἀποταθῇ πρὸς τὴν Βουλὴν, ἐνώπιον τῆς ὁποίας τελεῖ ὑπεύθυνον τὸ ὑπουργεῖον καὶ δι' ὀλιγομίαν περὶ τὰ συμφέροντα τῶν πολιτῶν. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι ἀποβαίνει ἀναγκαστικὸν εἰς τὴν Βουλὴν καὶ ὅταν προσβάλλωνται οἱ πολῖται ἐκ πράξεων, αἱ ἐνεργοῦσι τὰ ὑπουργεῖα κατ' ἐντολὴν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, ὅποτε αἱ πράξεις αὗται, ὡς ἐξομοιούμεναι πρὸς τοὺς νόμους, δὲν ὑπόκεινται εἰς τὸν ἑλεγχον τῶν δικαστηρίων, μόνως τῆς βλάβης τῆς προελθοῦσης ἐκ τῆς παρανόμου αὐτῶν ἐκτελέσεως, δυναμένης νὰ παράσχῃ εἰς ἀγωγὴν δικαίωμα.

Ἐν Ἀγγλίᾳ τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι ἀνέρχεται εἰς ἀρχαίους χρόνους, ἀναφαινέν σπουδαίως ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἐδουάρδου τοῦ Β'. Κατὰ τὸν 14^{ον} αἰῶνα ἡ Κάτω Βουλὴ πληθὺν ἀναφορῶν τῶν πολιτῶν ὑπέβαλεν εἰς τὸν Βασιλέα· ἀλλὰ μόνον ἀπὸ τοῦ 1782 τὸ ἀναφέρεισθαι ἔσχε τὸν σημερινὸν τύπον. Οἱ ἀνεξάρτητοι (Κουάκεροι) ἐπεζήτησαν τῆς σωματεμπορίας τὴν κατάλυσιν, ἡ δὲ ἀναφορὰ των συνεζητήθη μὲν, ἀλλ' ἀπερρίφθη· οὐχ ἥττον ἐπέμειναν ποιοῦντες ἀναφοράς, φερούσας πλείστας ὑπογραφάς, ὥστε τῷ 1788 ἐνέδωκε τὸ Κοινοβούλιον. Ἐδέλυσεν ὡσαύτως νὰ συνταχθῶσιν ἐπὶ δέκα σχεδὸν ἔτη εἰκοσι χιλιάδες ἀναφορῶν, ὅπως ἐπιτευχθῇ ἡ τῶν δούλων κατάργησις ἐν ταῖς ἀποικίαις. Πληθὺς δὲ ἀναφορῶν ἐστέλλοντο καὶ ἐκ τῆς Ἀμερικῆς εἰς τὸ Κοινοβούλιον, περιέχουσαι πολλὰς κατὰ τῆς ἐπιτοπίου διοικήσεως μέμψεις, πρὶν ἢ ἀποσπασθῇ ἡ βόρειος Ἀμερικὴ ἀπὸ τῆς Ἀγγλίας. Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐκλογικὴ μεταρρυθμίσις, ἡ τῶν καθολικῶν χειραφέτησις, ἡ τῶν περιορισμῶν ἐπὶ τῆς εἰσχωγῆς τῶν σιτηρῶν ἄρσις, καὶ ἡ τῶν νόμων τῶν περιστελλόντων τὴν ἐλευθερίαν τῶν συναλλαγῶν καθαιρέσις, εἰς τὰς πολυπληθεῖς καὶ ἐπανειλημμένους ἀναφοράς ὑφίστανται. Ἄνευ ὅμως

εἴτε τὴν κατάθεσιν τῆς ἀναφορᾶς ἐν τῷ περὶ πληροφοριῶν γραφεῖῳ, εἴτε τὴν ἀποστολὴν αὐτῆς εἰς ἕνα ἢ πλείονας ὑπουργοὺς· συχνάκις ὅμως ἀπερρίπτονται ἀναφοραὶ ἂνευ ἐξετάσεως διὰ τῆς τοῦ ἀπαραδέχτου (*question préalable*) ἐνστάσεως. Οὐχ ἥττον ἡ Γερουσία λαμβάνουσα τὸ ἐνδύσιμον ἐκ προτάσεως τῆς κυβερνήσεως, ἡ δὲ ἀναφορὰς πολίτου, δύναται νὰ ἀκυρώσῃ εἰδικὴν τινα πράξιν, ὡς ἀντιβαίνουσαν εἰς τὸ σύνταγμα ἢ εἰς τὰς δημοσίας ἐλευθερίας, ἢ νὰ ἐρμηνεύσῃ ἀμφοτερόσημον τοῦ συντάγματος ζήτημα. Block, *op. cit.*

τῆς συγκαταθέσεως τριῶν εἰρηνοδικῶν, ἢ τῆς πλειονοψηφίας τῶν μεγάλων ἐνόρκων κατὰ τὰς ἐπρχίαις, ἢ τοῦ lord major, τῶν alderman, καὶ τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου ἐν Λονδίῳ, δὲν δύνανται νὰ ὑπογραφῇ ὑπὸ πλειόνων τῶν εἰκοσι προσώπων ἀναφορὰ, σκοποῦσα μεταβολὴν τινὰ εἰς τὴν πολιτείαν ἢ τὴν ἐκκλησίαν. Οὐδεμία δὲ ἀναφορὰ ἐπιτρέπεται νὰ προσχθῇ ὑπὸ πλειόνων τῶν δέκα προσώπων ἄνευ ἐγκρίσεως τῶν εἰρημένων ἀρχῶν, ἐπὶ ποινῇ χρηματικῇ ἢ κρατήσεως.

Ἐν Γαλλίᾳ τὸ σύνταγμα τοῦ 1791 περιελάμβανε τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι ἐν τοῖς φυσικοῖς δικαιώμασι· τὸ δὲ σύνταγμα τοῦ 1793 κατέταττεν αὐτὸ ἐν τοῖς δικαιώμασιν, ἅπερ ἐξασφαλίζονται εἰς πάντα Γάλλον, φερούσης τῆς προτεταγμένης διακηρύξεως, « ὅτι τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι πρὸς τὰ ὅργανα τῆς πολιτείας κατ' οὐδεμίαν περίπτωσιν δύναται νὰ ἀπαγορευθῇ, ἀνασταλῇ ἢ περιορισθῇ. » Κατὰ δὲ τὸ σύνταγμα τοῦ 1795 πᾶς πολίτης ἠδύνατο νὰ παραδίδῃ ἀναφορὰς εἰς τὰς δημοσίας ἀρχάς, ἀλλ' αἱ ἀναφοραὶ μόνον ὑπὸ μεμονωμένων ἀτόμων ἠδύναντο νὰ γείνωσι καὶ οὐχὶ ὑπὸ σωματείων· τὰ αὐτὰ δὲ ἀλλὰ συντόμως ὥριζε καὶ τὸ σύνταγμα τοῦ 1799. Τὸ δικαίωμα τοῦ ἀναφέρεισθαι πρὸς τὰς Βουλὰς ὑπῆρχε καθιερωμένον καὶ διὰ τῶν συνταγμάτων τοῦ 1815, 1830 καὶ 1848, μόνον δὲ διὰ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ συντάγματος τοῦ 1852 ἀπηγορεύθη, ὡς προεῖρηται, τὸ ἀναφέρεισθαι πρὸς τὸ Νομοθετικὸν Σώμα.

Διὰ τοῦ Πρωσικοῦ συντάγματος τοῦ 1847 δὲν ἀνεγνωρίζετο οὔτε εἰς τὰ ἄτομα, οὔτε εἰς τὰς κοινότητας, οὔτε εἰς τὰ σωματεῖα δικαίωμα νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὰς Βουλὰς· διότι κατὰ τὴν δοθεῖσαν τότε ἐξήγησιν, αἱ Βουλὰὶ δὲν ἀντιπροσωπεύουσι τὴν λαὸν, ἀλλὰ διασκέπτονται ἐχρῶσι ὡς βιάσιν τὴν ἱστορίαν τῆς Γερμανίας. Τοῦναντίον σχεδὸν πάντα τὰ νεώτατα τῆς Εὐρώπης συντάγματα ἀναγνωρίζουσι ῥητῶς τὸ τοῦ ἀναφέρεισθαι δικαίωμα. Τὸ ὁμοσπονδικὸν σύνταγμα τῆς βορείου Ἀμερικῆς λέγει, ὅτι τὸ κεντρικὸν Κοινοβούλιον οὐδὲν δικαίωμα ἔχει νὰ ἐκδώσῃ νόμον, περιορίζοντα τὸ δικαίωμα τοῦ λαοῦ τοῦ νὰ συνέρχηται ἐν εἰρήνῃ καὶ ν' ἀπευθύνῃ πρὸς τὴν κυβέρνησιν ἀναφορὰς. Ομοίως δὲ διατάξεις περιέχουσι καὶ τὰ πλείστα συντάγματα τῶν κατὰ μέρος πολιτειῶν τῆς ὁμοσπονδίας· μόνον δὲ τὰ συντάγματα τῆς Βιργινίας, ἀμφοτέρων τῶν Καρολινῶν, τῆς Γεωργίας καὶ τῆς Λουϊζιάνης δὲν ἐκρίνον ἀναγκαῖον νὰ μνημονεύσωσι ῥητῶς τοῦ δικαιώματος τούτου.

Τὰ συμβάντα ἐν Γαλλίᾳ ὀχλαγωγικὰ κινήματα κατὰ τὰς περιδοήτους ἡμέρας τῆς 31 Μαΐου καὶ 2 Ἰουνίου 1793 (ἐπαναληφθέντα καὶ κατὰ τὴν 15

Μαΐου 1848 (α) ἐπὶ τῆς νέας δημοκρατίας), ὅτε πλῆθος ἐξηγερμένων ὄχλου εἰσεχώρησεν εἰς τὴν Ἐθνικὴν Συνέλευσιν ὑπὸ τὸ πρόσχημα τοῦ νὰ προσχθῇ αὐτοπροσώπως ἀναφορὰς καὶ ἐπέδωκεν αὐτῇ τὴν θέλησίν του, κατέδειξαν τὴν ἀνάγκην τοῦ νὰ μὴ συγχωρῆται ἡ αὐτοπρόσωπος ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων τῶν Βουλῶν ἐμφάνισις τῶν ποιοῦντων ἀναφορὰς, οἵτινες δικαιοῦνται μόνον νὰ παραδίδωσι ταύτας εἰς τὸ γραφεῖον τῶν Βουλῶν, ἢ νὰ ἀναθέτωσι τὴν προσαγωγὴν αὐτῶν εἰς τινὰ βουλευτὴν ἢ γερουσιαστὴν. Ἐν δὲ τῇ Ἀγγλίᾳ νόμος, κατὰ τὸ 37 ἔτος τῆς βασιλείας τοῦ Γεωργίου Γ' ἐκδοθεὶς, ἀπαγορεύει ἐντὸς μιλίου ἀπὸ τοῦ βουλευτηρίου πᾶσαν συνάθροισιν ἐν ὑπαιθρῷ, meeting, ἐκ πλειόνων τῶν πενήκοντα προσώπων, προτιθεμένην νὰ ὑποβάλῃ ἀναφορὰν εἰς τὸν Βασιλέα ἢ εἰς τὸ Κοινοβούλιον.

Καὶ πολλοὶ ἄλλοι δύνανται νὰ ἀναφέρωνται, ἀλλ' ἐν τῇ ιδιότητι τῶν ὡς ἀτόμων, οὐχὶ δὲ ὡς ἡθικῶν προσώπων ἢ σωματείων, οἷον πολιτικῶν ἐνώσεων, ἢ ἑταιριῶν, ἢ ὡς ὁμάδος πολιτῶν συσχεφθέντων καὶ συναποφασισάντων κατὰ πλειονοψηφίαν, οἷον τάξεως ἐμπόρων ἢ μεγαλοκτημόνων. Ὅθεν οὔτε τὰ δημοτικὰ ἢ ἐπρχικὰ συμβούλια, οὔτε ἡ ἐθνοφυλακὴ, οὔτε ὁ στρατός, οὔτε τὰ δικαστήρια δικαιοῦνται νὰ ποιήσωσιν ἀναφορὰν εἰς τὴν Βουλὴν ὡς σώματα (β), διότι ἡ ἐκτασίς τῆς ἐνεργείας ἐκάστης ἀρχῆς ἐκ τοῦ οἰκείου καταστατικοῦ νόμου ὁρίζεται (γ). Καὶ ὁμοίως ἡ ἀπαγόρευσις αὕτη διαφιλωνεῖται ἐν Γερμανίᾳ, ἐν ταῖς πλείστασι πολιτείαις τῆς ὁποίας αἱ κοινότητες, ἢτοι τὰ καθ' ἑμᾶς δημοτικὰ συμβούλια, ἀναφέρονται ἐπὶ ἰδίῳ των πραγμάτων εἰς τὰς Βουλὰς. Ὁ διάσημος καὶ φιλελεύθερος δημοσιογράφος Μόλλ, ὅστις πληρέστερα παντὸς ἄλλου ἐπραγματεύθη περὶ τοῦ δικαιώματος τοῦ ἀναφέρεισθαι, ἐπιμένει ὑποστηρίζων τὸ δικαίωμα τοῦτο ὑπὲρ τῶν κοινοτήτων καὶ

(α) Πολυπληθὲς ὄχλος ἐπλήρωσε τότε τὰς ἐδοῦς τῶν Παρισίων καὶ ἠπειλήσεν τὴν ἀσφάλειαν τῆς Συνελεύσεως ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ παρουσιάσῃ εἰς αὐτὴν ἀναφορὰν ὑπὲρ τῆς Πιλονίας· τότε δὲ ἡ Συνέλευσις διὰ τροπολογήσεως τοῦ κανονισμοῦ τῆς ἀπηγόρευσε τὴν ἐν τῇ αἰθούσῃ τῶν συνεδριάσεων προσαγωγὴν ἀναφορῶν.

(β) Serrigny, traité du droit public, II, σελ. 313. Ἀλλ' ὁ Valette, confection des lois, σελ. 273, ἀναφέρει, ὅτι μετὰ τὸ 1830 ἡ Βουλὴ τῆς Γαλλίας ἐδέχθη ἀναφορὰν τοῦ ἐν Argenton πρωτοδικείου καὶ διέταξε τὴν παραπομπὴν αὐτῆς εἰς τὴν ἐπιτροπὴν, ἥτις εἶχεν ἐπιφορτισθῇ τὴν σύνταξιν νομοσχεδίου περὶ τοῦ δικαστικοῦ ὁργανισμοῦ. — Δὲν καλύπτει ὁμοίως τοῦ νὰ ποιήσῃ ἀναφορὰν τὸ διαχειριζόμενον συμβούλιον ἀνωνόμου ἐταιρίας ἐν ὀνόματι ταύτης.

(γ) Κατὰ τὸ Βελγικὸν ὁμοίως σύνταγμα ἐπιτρέπεται καὶ εἰς τὰς συνεστημέναις ἀρχάς καὶ en nom collectif νὰ ἀναφέρωνται. — Ἐν Γαλλίᾳ ἡ Νομοθετικὴ Συνέλευσις καὶ ἡ Συμβατικὴ ἐδέχθησαν ἀναφορὰς γενομένης ἐν ὀνόματι τῶν κοινοτήτων, ἢ καὶ ὁλοκληρῶν νομῶν· ἐγένετο δὲ ποτε συζήτησις ἐν τῇ Νομοθετικῇ Συνελεύσει καὶ ἐπὶ ἀναφορᾷ φερούσης ὑπογραφὴν « ὁ λαός. »

τῶν σωματείων (α)· ἀλλὰ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ καταπολεμοῦνται ὑπὸ τῶν σκέψεων, ὅτι τὰ πολιτικά δικαιώματα εἶναι ἀτομικά, τὰ δὲ σωματεῖα δὲν εἶναι ἀνεγνωρισμένα ἀρχαί, καὶ ὅτι ἀναφερομένων τῶν δημοτικῶν συμβουλίων πρὸς τὰς Βουλὰς κατὰ τῆς προϊσταμένης αὐτῶν διοικήσεως, ἐπέρχεται ἀνωμαλία καὶ ἀνατροπὴ τῶν ὁρίων, ἐντὸς τῶν ὁποίων ὀφείλει ἐκάστη ἀρχὴ νὰ ἐνεργῇ. Μνημονεύει ὁ Κ. Μὸλ καὶ σπουδαίας τινὲς συζητήσεως, γενομένης τῷ 1847 ἐν τῇ Βουλῇ τῆς Βυρτεμβέργης ἐνεκὸν ἀναφορᾶς, ἀποσταλείσης πρὸς αὐτὴν παρὰ τῶν δημοτικῶν συμβουλίων τῆς Στουτγάρδης περὶ προστασίας τῆς ἐλευθεροτυπίας. Ἡ Βουλὴ οὐδὲν ἀπεφάσισε· μένει ὁμῶς αὐτόθι ἀδιχαφιλονείκητον τὸ δικαίωμα τῶν δημοτικῶν συμβουλίων, κατ' ἔθος ἐνασκούμενον ἀπὸ εἴκοσι καὶ ἑπτὰ ἐτῶν, νὰ ποιῶσιν ἀναφορὰς πρὸς τὰς Βουλὰς ἂν οὐχὶ περὶ τῶν γενικῶν, τοῦλάχιστον περὶ τῶν ἰδίων τῶν πραγμάτων. Θυμᾶται τις βλέπων ἐν Γερμανίᾳ, ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐπικρατοῦντος ἔτι δεσποτισμοῦ, αἱ δημοτικαὶ ἀρχαὶ δὲν τελοῦσιν, ὡς ἐν Γαλλίᾳ, ὅπως ὑποτελεῖς τῇ διοικήσει.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΦΑΝΤΑΣΙΟΚΟΠΙΑ.

(Ἐκ τῶν τοῦ Alfred de Musset.)

(Συνέχ. Ἰδι. φυλλάδ. 383.)

ΣΚΗΝΗ Δ'.

ΣΑΒΙΝΥ, ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

ΣΑΒΙΝΥ.

Τί ἐλαφρὸν κεφάλι αὐτῆς τῆς γυναικός! καλὰ ἐκλέγεις τὰς φίλας σου.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Σὺ ἠθέλησες νὰ ἀναδῇ.

ΣΑΒΙΝΥ.

Στοιχηματίζω ὅτι πιστεύεις ὅτι ἡ κυρία Βλαινβίλ ἐπλεξε τὸ πουγγί μου.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Δὲν τὸ πιστεύω, ἀφοῦ σὺ λέγεις τὸ ἐναντίον.

ΣΑΒΙΝΥ.

Εἶμαι βέβαιος ὅτι τὸ πιστεύεις.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Καὶ διατί εἶσαι βέβαιος;

ΣΑΒΙΝΥ.

Διότι γνωρίζω τὸν χαρακτῆρά σου. Ἡ κυρία Λερπὴ εἶναι τὸ μαντεῖόν σου! Ἀλλὰ εἶναι γελοία ἰδέα,

(α) Αὐτ. σελ. 272 ἐπ.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Δὲν ἀξίζω αὐτὸν τὸν ὥραϊον ἔπαινον.

ΣΑΒΙΝΥ.

Ὦ! τὸν ἀξίζεις, καὶ σὲ προτιμῶ εἰλικρινῇ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ ἀντικειμένου παρὰ ὑποκρινομένην.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Ἄλλ' ἂν δὲν τὸ πιστεύω δὲν δύναμαι νὰ ὑποκριθῶ ὅτι τὸ πιστεύω διὰ νὰ σὲ φανῶ εἰλικρινής.

ΣΑΒΙΝΥ.

Σὲ λέγω ὅτι τὸ πιστεύεις· εἶναι ζωγραφημένον εἰς τὸ πρόσωπόν σου.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Ἀφοῦ πρέπει νὰ τὸ εἰπῶ διὰ νὰ σ' εὐχαριστήσω, λοιπόν! μάλιστα τὸ πιστεύω.

ΣΑΒΙΝΥ.

Τὸ πιστεύεις; καὶ ἂν ἦτο ἀλήθεια τί κακὸν βλέπεις;

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Κάνεν, καὶ ἐπομένως περιττὸν νὰ τὸ ἀρνηθῇς.

ΣΑΒΙΝΥ.

Δὲν τὸ ἀρνοῦμαι· αὐτὴ τὸ ἐπλεξε.—Καλὴ νύκτα· θὰ ἐπιστρέψω ἴσως μετ' ὀλίγον διὰ νὰ πῶμεν τὸ τσαῖ μετ' ἡμῶν φίλην σου.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Ἐρρίκε, μὴ με ἐγκαταλείπεις κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον.

ΣΑΒΙΝΥ.

Τί ἐννοεῖς κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον; Μήπως εἴμεθα μαλλωμένοι; Δὲν βλέπω τίποτε ἀπλούστερον· με πλέκουν ἐν πουγγί καὶ τὸ κρατῶ· με ἐρωτᾷς ποῖος τὸ ἐπλεξε καὶ σὲ τὸ λέγω. Δὲν βλέπω πούποτε μάλ्लωμα.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Καὶ ἂν σ' ἐζήτουν τὸ πουγγί, θὰ με τὸ ἐθυσίαζες;

ΣΑΒΙΝΥ.

Ἴσως. Ἀλλ' εἰς τί θὰ σ' ἐχρησίμευε;

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Ἀδιάφορον· σὲ τὸ ζητῶ.

ΣΑΒΙΝΥ.

Δὲν τὸ ζητεῖς, ὑποθέτω, διὰ νὰ τὸ κρατῇς· θέλω νὰ μάθω τί θὰ τὸ κάμης.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Θὰ τὸ κρατῶ.

ΣΑΒΙΝΥ.

Ἀδύνατον! θὰ κρατῇς πουγγί πλεγμένον ἀπὸ τὴν κυρίαν Βλαινβίλ;

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Καὶ διατί ὅχι, ἀφ' οὗ τὸ κρατεῖς σὺ;

ΣΑΒΙΝΥ.

Ἐρατὸς λόγος! ἐγὼ δὲν εἶμαι γυνή.

ΜΑΤΘΙΑΔΗ.

Λοιπόν, ἂν δὲν τὸ μεταχειρισθῶ, θὰ τὸ ρῶ εἰς τὴν φωτιάν.